

hem vist en el Rosselló en el S. XIII, es mantingué en alguns punts fins més tard: «la estopa — lo *serre* del lli o cànem: involucrum», OPou (*TbPu.*, 312). Però ja Busa-Nebr. distingeix el 1507 les dues formes modernes «*cerro de lana o li: pensum; cerres de bestia: juba*» (B VI, 3.55); i avui, p. ex., a Menorca: «raonera, raonera, / que sempre cerques raons; / valdria més que filassis, / qu'ets *cerros* van pes racons», Camps Merc., *Folkl. Men.* I, 128.

Cirrus, duplicat savi de *cerro*, terme científic [no Lab. 1864, però ja l'usa en context *SLitCosta*, 1868]; *cirros* «ple de cirrus; d'aspecte esfilagarsat», EdFontserè, *CiFiNat.*, 276.

DERIV.: *Cerreguets. Cerrenc. Cerreny* (cf. *sedeny*, supra, i s. v. *sedà*). *Cerrer* adj. sembla haver tingut en valencià un significat com el del cast. *cerril*, que Escrig registra com «*cerrer*: cerrero, que vaguea o anda de cerro en cerro, libre y suelto»; d'ací l'ús en un passatge de JRoig on sembla significar 'amb independència excessiva, indisciplinat': «aprés plorava, / alt endechava, / ves les cremades, / velles, damnades, / monges *cerreres*, / mal conselleres: / tant mal desvien / — les que s'hi fien» (*Spill*, v. 5323); que això no sigui un hapax individual o castellanisme personal, es dedueix d'un que fàcilment podria ser descabellament semàntic secundari d'aqueix: 'imparell, no parió': «*punt de peller*: s'aplica unes vegades al número *serrer* o impar, y atres al par», MGadea, *T. del Xè*.

En castellà *cerrero*=*cerril* és antiquat avui a Espanya, però és un mot conegut, propi actualment encara de tot Amèrica i de les Canàries: veg. notes de R. J. Cuervo, de MLWagner (*RFE* XII, 84) i de Rdz-Marin a propòsit de l'aparició en el *Quixot* (I, cap. 50, *CiCast.* IV, 287n.). En castellà, és clar, no presenta problema, car és natural un derivat així partint del sentit de *cerros* 'turons, muntanyes' (observem que *cerros* no és valencià, ni consta que mai ho hagi estat, contra el que dóna entenent *AlcM*, en citar un passatge del *Spill* [v. 6576], que conté un proverbi en llengua aragonesa); és veritat, però, que el fet d'existir *cerre* 'turó, cim' també en oc. ant. i mod. (sobretot a l'E. del domini), *FEW* I, 710a, § 2, junt amb l'existència de *CIRRUS* en mossàrab. (veg. supra), per més que sigui en altres accs., es presta a la hipòtesi que aquest *cerrer* sigui una supervivència escadussera del mossàrab valencià, si bé amb catalanització del *ç* mossàrab com a *ç* català; sigui això o sigui un aragonesisme, que havia penetrat des del S. xv en alguna zona valenciana.

Cerreta. Cerrut 'ple d'espines a manera dels eriçons (porquets d'aglà)' men. «em veuràs vestit de dol, / i tot barbut: / un porquet d'aglà *serrut*, / per tu guilana <'galana'>», Camps Merc., *Folkl. Men.* I, 157. *Encerrar* «poner lana en la rueca», eiv. PzCabrero. *Encerrada. Encerregar, encerregat; encerrellar; encerrellada; encerrosar; encerrosada. Serrell* [c. 1425, *Inv. Anfós el Magn.*]⁴ s'hauria hagut d'escriure amb *c*; *serrellada; serrellera; serrellet; serrellina*. De *cirrus*: *cirrat, cirrós*. I els cpts. *cirriforme*, i *cirrocúmulus*,

que Fontserè afegia al seu *DOrt.* c. 1925.

¹ Un de Pamplona 1253, l'altre de «la Montaña», Mitxelena, *Fo. Li. Va.* I, 47. — ² Com a representant basc de *CIRRUS* esperariem *zerru/txerru* amb *-u* més aviat que amb *-i*. En la forma articulada *zerru-a* (o *txerru-a*) s'hauria canviat en *zerri-a*, suggeriria jo: Mitxelena (*BSVAP*, l. c.) hi troba l'escrúpol que això avui només passa en els parlars de la Sule i del Roncal (no sabem, penso jo, si no passava també en els parlars bascos de les zones avui romanitzades de més a l'E. i al S.). De tota manera, essent *zerri* 'porc' un intrús molt menys arrelat que *urde*, és més fàcil que sigui una forma viatgera que hagi entrat a Guipúzcoa des d'aquells dialectes. I sobretot és ben possible que vagi entrar en basc ja amb el *-rre* romànic propi del català antic (recordem el *serre* dels dos docs. rossellonesos citats i el *serre* d'OPou, infra) i *-rre* o *-rri* de tants parlars occitans i ribagorçans: *ser* «paquet de lin non roui» es troba en efecte en docs. occitans antics fins a l'Arieja almenys (*FEW* I, 709b11f.) i en la variant semàntica «coteau, sommet» la forma *serre* amb *-e* es conserva avui en un ample domini, dels Alps als Pirineus, d'on el gascò del Lavedà *u sarrot* «beau-coup» (*FEW* I, 710a, § 2); a l'Alta Ribagorçana *sjerri* 'grapat o troca de cànem o llana que s'ha filat en una filosa' (Senet: Krüger, *VKR* VIII, 255). ³ És infundat, però, l'informe d'*AlcM* que en cat. oriental hagi estat reemplaçat per *cerda* («manllevat de castellà»). No l'hi he sentit mai. Es diu *pèl de porc*, *pèl de cavall*. En la nostra adolescència compràvem *pèl de cavall* per «endegar» una bona canya de pescar. — ⁴ No n'hi torna a haver dades fins a un inv. de Bna. a 1632, *DAG.* («*sarrell*: fl(u)eco, floccus», no *DTO*. ni Lacav.) i els escr. Renaix., *AlcM* (que el deriva a tort de *serra*, mancat d'analogia semàntica, i el dóna com a bal., pir.-or., or. i occ., però no val.). D'ací *serrellet* [Belv.], *serrellada, serrellera, serrellina; enserrellar* [Narcís Oller, etc.].

Cerrut, V. cerro

CERT, del ll. CĒRTUS, -TA, -TUM, 'decidit', 'cert, assegurat', derivat de CĒRNĒRE 'decidir'. □ 1.ª doc.: S. XIII, Jaume I, Lluïl.

«L'altre era pus avist e pus *cert* de cor», *Cròn.* de Jaume I, 216; també, de vegades, sobretot en el període més antic, 'segur de si mateix, resolut, imperiós': «Pilat *cert* er' e erguyól / e fo-ls placent e amorós --- / Puy Herodes ausí parlar / de Pilat e de son afar / —qu'era fort *cert* e beyl parler—, / volc amistat de luy aver», *Llg. Rimades de Sevilla*, vv. 425, 433. La locució adverbial té la forma *saber de cert* des de molt antic en la llengua, i aquesta ha estat fins al segle passat la forma dels autors de llenguatge més triat i tradicional: «*sé de çert* que molts són mortz qui, après de aquesta vida, han grans penes», Ant. Canals, *Scipió*, *NCL.*, 59 (altre ex. de Canals cita *AlcM*). Això